

N.K.

Αριθμός 941/2014

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Β1΄ Πολιτικό Τμήμα

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Ανδρέα Δουλγεράκη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη (κωλυομένου του Αντιπροέδρου Αρείου Πάγου Βασιλείου Λυκούδη), Νικόλαο Πάσσο, Δημήτριο Κόμη, Στυλιανή Γιαννούκου και Μιχαήλ Αυγουλέα, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, την 1η Απριλίου 2014, με την παρουσία και του γραμματέα Αθανασίου Λιάπη, για να δικάσει μεταξύ:

Του αναιρεσείοντος:

κατοίκου _____, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο του Δήμητρα Κουφογιάννη.

Της αναιρεσείβλητης: Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΤΕ) ΑΕ», που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Απόστολο Τζώτζο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 31-1-2009 αγωγή του ήδη αναιρεσειόντος, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 383/2011 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 1440/2013 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσειών με την από 27-11-2013 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Μιχαήλ Αυγουλέας διάβασε την από 24-3-2014 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την παραδοχή της κρινόμενης αίτησης και την αναίρεση της υπ' αριθμ. 1440/2013 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. Η πληρεξούσια του αναιρεσειόντος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος της αναιρεσίβλητης την απόρριψή της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθ. 3 § 1 α.ν. 539/1945 κατά την διάρκεια της άδειας ανάπαυσής του ο μισθωτός δικαιούται τις συνήθεις αποδοχές, τις οποίες θα εδικαιούτο, εάν απασχολείτο στην "υπόχρη" (με τον όρο αυτόν αντικαταστάθηκε με το άρθ. 1 § 2 ν. 1346/1983 ο αρχικός όρος "υποκείμενη") επιχείρηση κατά τον αντίστοιχο χρόνο της άδειας του ή τις τυχόν για την περίπτωση αυτήν καθορισμένες με συλλογική σύμβαση, ενώ κατά την §3 του ίδιου άρθρου (όπως αυτή ισχύει μετά την απάλειψη φράσης με το άρθ. 1 § 2 ν. 4547/1966) στην έννοια των αποδοχών περιλαμβάνονται και οι κάθε είδους πρόσθετες ή συμπληρωματικές τακτικές παροχές (αντίτιμο τροφής, επιδόματα κ.λπ.). Πρέπει να σημειωθεί ότι, οι ρυθμίσεις του α.ν. 539/1945 διασφαλίζουν τις ελάχιστες υπέρ όλων των εργαζομένων εγγυήσεις ως προς τις

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

άδειες αναψυχής και τις συναφείς αποδοχές κ.λπ. και λόγω του εντόνως προστατευτικού χαρακτήρα τους και του στενού δεσμού τους με την ικανοποίηση και προστασία του γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος αποτελούν μονομερώς αναγκαστικό δίκαιο και κατά συνέπεια απόκλιση από τις σχετικές διατάξεις αυτού επιτρέπεται μόνο για την εφαρμογή ευμενέστερων για τον εργαζόμενο διατάξεων άλλων πηγών, κατ' επιταγή της αρχής της εύνοιας υπέρ των μισθωτών, η οποία εφαρμόζεται όχι μόνο στην σχέση συλλογικής και ατομικής σύμβασης εργασίας, αλλά και στην σχέση περισσοτέρων πηγών διαφορετικής ιεραρχικής βαθμίδας (Ολ.ΑΠ 5/2011), υπό το πρίσμα δε αυτό πρέπει να ληφθεί και θεωρηθεί η περιεχόμενη στην ως άνω διάταξη, ως προς τις αποδοχές αδείας που δικαιούται ο μισθωτός, εναλλακτική - διαζευκτική δυνατότητα χορήγησης των καθορισμένων για την περίπτωση αυτών με συλλογική σύμβαση αποδοχών. Από τον συνδυασμό της διάταξης αυτής με τις διατάξεις των άρθ. 3 § 16 ν. 4504/1966 (που αφορά το επίδομα αδείας) με τις διατάξεις των άρθ. 648, 653, 666, 679 ΑΚ, της κυρωθείσας με το ν. 3248/1955 με αριθ. 95/1949 Διεθνούς Σύμβασης "περί προστασίας του ημερομισθίου", 2 της κυρωθείσας με το ν. 133/1975 από 26-2-1975 ΕΓΣΣΕ, 1 § 1 ν. 435/1976, 1 § 2 ν. 1082/1980 και 2 των κατά καιρούς εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων "περί χορηγήσεως δώρων για τις εορτές του Πάσχα και των Χριστουγέννων", προκύπτει ότι ως "συνήθεις αποδοχές" ταυτιζόμενες με τις "τακτικές αποδοχές", με βάση τις οποίες υπολογίζονται οι αποδοχές και το επίδομα αδείας, καθώς και τα επιδόματα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων και εξευρίσεται το ωρομίσθιο και η προσαύξηση για την παρεχόμενη υπερωριακή εργασία, νοούνται ο συμβατικός ή νόμιμος μισθός ή το ημερομίσθιο, καθώς και

οποιαδήποτε άλλη πρόσθετη εργοδοτική παροχή, σε χρήμα ή σε είδος, που καταβάλλεται κατά την διάρκεια της σύμβασης εργασίας, με την προϋπόθεση ότι η παροχή αυτή δίδεται σταθερά και μόνιμα ως αντάλλαγμα της παρεχομένης εργασίας. Έτσι, εφόσον παρέχονται τακτικά και σταθερά, περιλαμβάνονται στις τακτικές αποδοχές, μεταξύ άλλων, η αμοιβή για υπερεργασία και για νόμιμη υπερωριακή απασχόληση, καθώς και οι προσαυξήσεις για την παροχή εργασίας κατά τη νύκτα, τις Κυριακές και τις αργίες και γενικά κάθε προσαύξηση του βασικού μισθού ή ημερομισθίου (Ολ.ΑΠ 5/2011). Περαιτέρω, με την από 14-3-1985 ΕΣΣΕ (όρος 6 § 1 περ. ια', ιβ', ιγ' και 2 που προστέθηκε με την από 10-5-1985 όμοια ΕΣΣΕ) που έχει υπογραφεί μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων της αναιρεσίβλητης "ΟΤΕ ΑΕ" και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΜΕ - ΟΤΕ, ορίσθηκαν ως προς τον τρόπο υπολογισμού των επιδομάτων εορτών και του επιδόματος αδείας τα εξής: 1. ια) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων - Νέου έτους χορηγείται στο προσωπικό και είναι ίσο με τις αποδοχές που διαμορφώνονται με το μισθολόγιο στις 10 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Το επίδομα προσαυξάνεται μόνο με τα παρακάτω ποσά: αα) το 1/8 της αμοιβής για νυκτερινή εργασία που έγινε από 1ης Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους, ββ) το 1/8 της αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και λοιπές εξαιρέσιμες ημέρες που έγινε από 1ης Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους, γγ) το 1/8 της αμοιβής για υπερωριακή εργασία μέχρι 80 ώρες που έγινε από 1ης Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους, δδ) το 1/12 του επιδόματος κανονικής αδείας χωρίς τις προσαυξήσεις που προστίθενται στο επίδομα, όπως κατωτέρω ορίζονται, ιβ) Το επίδομα εορτών Πάσχα χορηγείται στο προσωπικό και είναι ίσο με τις μισές αποδοχές που διαμορφώνονται με το μισθολόγιο 15 ημέρες προ του Πάσχα κάθε

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΡΗΝΟΤΗΣ

έτους. Το επίδομα προσαυξάνεται μόνο με τα παρακάτω ποσά: αα) το 1/8 της αμοιβής για νυκτερινή εργασία που έγινε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου του έτους, ββ) το 1/8 της αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και λοιπές εξαιρεσιμες ημέρες που έγινε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου του έτους, γγ) το 1/8 της αμοιβής για υπερωριακή εργασία μέχρι 80 ώρες που έγινε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου του έτους και δδ) το 1/24 του επιδόματος κανονικής αδειας χωρίς τις προσαυξήσεις που προστίθενται στο επίδομα, όπως παρακάτω προσδιορίζονται, ιγ) Το επίδομα κανονικής αδειας χορηγείται στο προσωπικό και είναι ίσο με το μισό των αποδοχών που διαμορφώνονται με το μισθολόγιο τον μήνα, κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η άδεια ή το μεγαλύτερο μέρος της. Το επίδομα προσαυξάνεται μόνο με τα ποσά: αα) το 1/24 της αμοιβής για νυκτερινή εργασία που έγινε στην διάρκεια του έτους, ββ) το 1/24 της αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και λοιπές εξαιρεσιμες ημέρες του έτους και γγ) το 1/24 της αμοιβής για υπερωριακή εργασία μέχρι 120 ώρες που έγινε στην διάρκεια του έτους. 2. Το προσωπικό κατά τον χρόνο οποιασδήποτε άδειας με αποδοχές λαμβάνει τις αποδοχές που θα ελάμβανε αν εργαζόταν. Στις αποδοχές αυτές: δεν συμπεριλαμβάνονται αμοιβές για εργασία νυκτερινή, Κυριακών και λοιπών εξαιρεσιμων ημερών και υπερωριακή. Ακολούθως με την από 10-6-1999 ΕΣΣΕ που θέσπισε το νέο μισθολόγιο του προσωπικού του ΟΤΕ τέθηκε σε ισχύ και ο νέος ΓΚΠ - ΟΤΕ, στο άρθ. 12 §§ 3 και 4 του οποίου ορίζονται τα εξής: "Επιδόματα εορτών. Στο προσωπικό παρέχεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου επίδομα ποσού ίσου προς τις τακτικές αποδοχές με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ α) ενός δεκαπενθημέρου κατά τις εορτές του Πάσχα και β) ενός μηνός κατά τις εορτές των

Χριστουγέννων. Το ποσό αυτό συμψηφίζεται με το δυνάμει των εκάστοτε κειμένων διατάξεων τυχόν καταβλητέο στο προσωπικό των πάσης φύσεως επιχειρήσεων δώρο των Χριστουγέννων και του Πάσχα. Επίδομα κανονικής αδειάς. Στο προσωπικό χορηγείται κάθε χρόνο ως επίδομα κανονικής αδειάς ποσό ίσο προς τις τακτικές αποδοχές ενός δεκαπενθημέρου, με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ". Τέλος, με το άρθ. 13B του ίδιου ως άνω νέου ΓΚΠ - ΟΤΕ ορίσθηκε σχετικά με την κανονική άδεια του προσωπικού της αναιρεσείουσας ότι "Το προσωπικό μετά την συμπλήρωση στον Οργανισμό ενός έτους συνεχούς πραγματικής υπηρεσίας (βασικός χρόνος) δικαιούται κάθε ημερολογιακό έτος κανονική άδεια με αποδοχές, όπως προβλέπουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (Διεθνείς Συμβάσεις, Νόμοι, Υπουργικές Αποφάσεις, ΕΓΣΣΕ, ΕΣΣΕ κ.λπ.) και αποφάσεις ΔΣ - ΟΤΕ". Από τον συνδυασμό των προαναφερομένων διατάξεων προκύπτει ότι από 1-1-1985 που άρχισε να ισχύει η από 14-3-1985 ΕΣΣΕ, τα επιδόματα εορτών και το επίδομα αδειάς υπολογίζονταν σύμφωνα με τον καθοριζόμενο στην ως άνω ΣΣΕ τρόπο, δηλ. με βάση τον μηνιαίο μισθό, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί κατά τους προαναφερόμενους χρόνους. Όμως, ο τρόπος αυτός υπολογισμού τροποποιήθηκε με το νέο ΓΚΠ - ΟΤΕ, που τέθηκε σε ισχύ με την από 10-6-1999 ΕΣΣΕ, αφού ρητά σ' αυτόν ορίζεται, ως προς τα επιδόματα εορτών, ότι στο προσωπικό παρέχεται με απόφαση του ΔΣ "επίδομα ποσού ίσου προς τις τακτικές αποδοχές με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ". Επομένως, ως βάση υπολογισμού των ανωτέρω επιδομάτων λαμβάνεται πλέον όχι ο μηνιαίος μισθός, όπως είχε διαμορφωθεί κατά τους χρόνους που αναφέρθηκαν, αλλά οι τακτικές αποδοχές του μισθωτού, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ο μηνιαίος μισθός και όλες οι παροχές που καταβάλλονται από την

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ο Εισπληρωτής

αναιρεσίβλητη κάθε μήνα ή κατ' επανάληψη περιοδικά κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα του έτους, όπως είναι οι πρόσθετες αμοιβές για υπερεργασία, για νόμιμη ή ιδιόρρυθμη υπερωριακή απασχόληση και για εργασία κατά τις Κυριακές, τη νύχτα καθώς και για την εκτός έδρας απασχόληση. Εξάλλου, ως προς τις αποδοχές αδείας, ενώ στην από 14-3-1985 ΕΣΣΕ υπήρχε ρητή διάταξη, σύμφωνα με την οποία στις αποδοχές αυτές δεν περιλαμβάνονται αμοιβές για εργασία νυκτερινή, Κυριακών και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών και υπερωριακή, στο νέο ΓΚΠ - ΟΤΕ ορίζεται σαφώς ότι το προσωπικό του ΟΤΕ δικαιούται για κανονική άδεια αποδοχές όπως προβλέπουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Ενόψει της ως άνω ρητής παραπομπής για τον προσδιορισμό των αποδοχών αδείας στις διατάξεις της κοινής εργατικής νομοθεσίας, άρα και στο άρθ. 3 α.ν. 539/1945, είναι σαφές ότι ο τρόπος υπολογισμού των αποδοχών αδείας ρυθμίζεται διαφορετικά σε σχέση με την από 14-3-1985 ΕΣΣΕ, με αποτέλεσμα την σιωπηρή κατάργηση της διάταξης του άρθ. 5 § 2 της από 14-3-1985 ΕΣΣΕ, που όριζε, και μάλιστα αντίθετα προς τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του α.ν. 539/1945, ότι στις αποδοχές αδείας δεν περιλαμβάνονται αμοιβές για νυκτερινή εργασία και εργασία Κυριακών και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών και υπερωριακή εργασία. Άλλωστε, στο άρθ. 50 του νέου ΓΚΠ - ΟΤΕ ορίζεται ρητά ότι οι διατάξεις του προϊσχύσαντος ΓΚΠ, αποφάσεις της Διοίκησης και ΕΣΣΕ που υπογράφηκαν μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νέου αυτού Κανονισμού και έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του, παύουν να ισχύουν από την ημερομηνία αυτή. Κατά συνέπεια, στις αποδοχές και επιδόματα αδείας καθώς και τα δώρα εορτών των μισθωτών της αναιρεσίβλητης πρέπει να συνυπολογίζεται και κάθε άλλη καταβαλλόμενη πρόσθετη παροχή σε χρήμα ή σε είδος, με

την προϋπόθεση ότι η παροχή αυτή δίδεται σταθερά και μόνιμα ως συμβατικό αντάλλαγμα της παρεχομένης εργασίας, όπως είναι η σταθερή και μόνιμη υπερεργασία, η νόμιμη και ιδιόρρυθμη υπερωρία και η παροχή εργασίας κατά τη νύκτα, τις Κυριακές και τις αργίες, καθώς και η αμοιβή για την εκτός έδρα εργασία, υπό την προϋπόθεση ότι και η εργασία αυτή παρέχεται σταθερά και μόνιμα. Εξάλλου, ο από το άρθρο 559 αριθ. 19 του ΚΠολΔ λόγος αναιρέσεως ιδρύεται όταν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση, δηλαδή δεν προκύπτουν επαρκώς από τις παραδοχές της τα περιστατικά που είναι αναγκαία στη συγκεκριμένη περίπτωση για την κρίση του δικαστηρίου περί της συνδρομής των νομίμων όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται από τη διάταξη που εφαρμόστηκε ή περί μη συνδρομής αυτών, καθώς και όταν η απόφαση έχει ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίες σχετικά με το χαρακτηρισμό των περιστατικών που έγιναν δεκτά και έχουν ουσιώδη επιρροή στη δίκη. Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο Αθηνών, κρίνοντας επί αγωγής του ήδη αναιρεσείοντος, με την προσβαλλομένη απόφασή του και όπως απ' αυτήν προκύπτει δέχθηκε, ότι για τον υπολογισμό των αποδοχών και επιδόματος αδείας καθώς και των δώρων εορτών του αναιρεσείοντος, ο οποίος με εκτέλεση συμβάσεως παροχής εξαρτημένης εργασίας, εργάζεται στην επιχείρηση του αναιρεσίβλητου Ο.Τ.Ε. ως τεχνίτης - εγκαταστάτης, με το βαθμό, κατά το χρόνο άσκησης της αγωγής, Τ/Β, δεν λαμβάνονται υπόψη οι, από αυτόν επικαλούμενες, αποδοχές του για την παρεχόμενη εκτός έδρας εργασία του, χωρίς να διαλάβει οποιαδήποτε αιτιολογία ως προς το χρόνο και τη συχνότητα παροχής της συγκεκριμένης εργασίας, προκειμένου να διαπιστωθεί αν πράγματι η εργασία αυτή, για την οποία και αμειβόταν την παρείχε σταθερά και μόνιμα. Επομένως, η απόφαση

ΠΡΟΚΗΡΥΧΘΗΚΕ
Ο Εισπράκτης

στερείται νόμιμης βάσης και συνακόλουθα ο συναφής, από τον αρ. 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, μοναδικός λόγος αναιρέσεως, είναι βάσιμος. Τέλος, η δικαστική δαπάνη του αναιρεσείοντος, πρέπει να επιβληθεί σε βάρος της ηττηθείσας αναιρεσίβλητης (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την υπ' αρ. 1440/2013 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών.

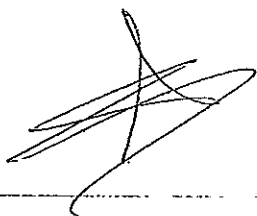
Παραπέμπει την υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, συντιθέμενο από άλλον δικαστή, Και

Επιβάλλει στην αναιρεσίβλητη τη δικαστική δαπάνη του αναιρεσείοντος, την οποία ορίζει στο ποσό των δυο χιλιάδων τριακοσίων (2.300) ευρώ.

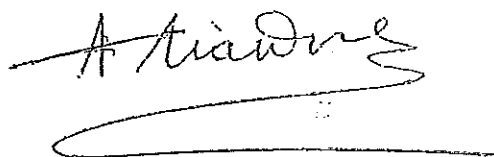
Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 28 Απριλίου 2014. Και

Δημοσιεύτηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 6 Μαΐου 2014.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΘΕΩΡΗΣΗ
Ο ΕΙΡΗΝΟΤΗΣ

